

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu: 15093/2024-M_OdISVKE

Číslo záznamu: 34499/2024

ZÁZNAM Z DOZORU

PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

ÚRAD PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY DUNAJSKÁ STREDA

Na základe poverenia č. 27/2024/OlvSPODaSK zo dňa 23. 01. 2024 vykonali poverení zamestnanci Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) dozor podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) - nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“), a to v rozsahu plnenia POVINNOSTI pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z.:

NAVŠTEVOVAŤ DIEŤA V ZARIADENÍ NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU NAJMEJŠ RAZ ZA ŠEŠT MESAČOV ZA ÚČELOM SLEDOVANIA PSYCHICKÉHO VÝVINU, FYZICKÉHO VÝVINU A SOCIÁLNEHO VÝVINU DIEŤAŤA.

Dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, Ádorská 850/41, 092 01 Dunajská Streda, IČO: 30794536** (ďalej len „dozorovaný subjekt“ alebo „úrad“).

Dozor začal dňa **25. 01. 2024** a dozorovaným obdobím bol čas **od 01. 01. 2023 do 25. 01. 2024**.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverení zamestnanci ISV v rozsahu zameranom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona o kontrole v štátnej správe a vyžiadali si od dozorovaného subjektu spisovú dokumentáciu **DETÍ UMIESTNENÝCH V ZARIADENIACH NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU** (podľa ustanovenia § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. zariadeniach, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie), keď podľa ustanovenia § 32 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie evidenciu detí tu umiestnených (**11 maloletých detí**):

- [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“)¹,
- [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“)²,
- [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“)³,
- [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“)⁴,
- [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“)⁵,
- [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“)⁶,
- [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“)⁷,

1 Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ];
2 Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ];
3 Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ];
4 Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ];
5 Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ];
6 Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ];
7 Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ];

- [redacted],
 - [redacted],
 - [redacted],
 - [redacted],
- [redacted] (ďalej len „[redacted]“)⁸,
[redacted] (ďalej len „[redacted]“)⁹,
[redacted] (ďalej len „[redacted]“)¹⁰,
[redacted] (ďalej len „[redacted]“)¹¹,

⁸ Spisová dokumentácia č. [redacted];
⁹ Spisová dokumentácia č. [redacted];
¹⁰ Spisová dokumentácia č. [redacted];
¹¹ Spisová dokumentácia č. [redacted];

Podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „orgán SPODaSK“) v spolupráci so (okrem iných) zariadením na výkon rozhodnutia súdu vypracúva plán sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktorého súčasťou je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Na tento účel **najmenej raz za šesť mesiacov navštevuje dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.**

Zariadením na výkon rozhodnutia súdu *vis a vis* vyššie uvedená povinnosť orgánu SPODaSK je **centrum pre deti a rodiny, diagnostické centrum, liečebno-výchovné sanatórium a reedukačné centrum** (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“).

Zákon súčasne určuje **účel takejto návštevy** resp. *sensu largo* **navštevovania dieťaťa**, keďže platná právna úprava v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určuje **povinnosť dieťaťa navštevovať**, teda berúc do úvahy teleologický výklad významu slova či slovného spojenia, **nielen navštíviť**, čo by (v rozpore s úpravou sociálnoprávnej ochrany detí ako celku reglementujúceho práva, povinnosti a i vzájomné vzťahy a súvislosti) akoby určovalo povinnosť „jednorázovú“ - dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu orgánom SPODaSK navštíviť. Týmto účelom je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Právna úprava teda určuje konkrétnu činnosť, ako aj jej obsah – povinnosť orgánu SPODaSK konať za špecifikovaným účelom. Vyplýva to i z významu samotného slova návšteva, či navštevovať ako príchodu niekam – na určité miesto, či k niekomu, s cieľom zostať tam po istý čas alebo sa na niečom zúčastniť. Sledovaním vývinu dieťaťa je potom nutne vnímanie a i zaznamenanie rôznych vonkajších alebo vnútorných okolností, procesov a determinantov telesného, rozumového a citového vývoja dieťaťa, na základe ktorých následne orgán SPODaSK uspôsobuje výkon relevantných opatrení vo svojej pôsobnosti, či je v interakcii s inými príslušnými orgánmi verejnej správy alebo v neposlednom rade s rodinou dieťaťa.

Zákon č. 305/2005 Z. z. tiež určuje orgánu SPODaSK **minimálnu frekvenciu realizácie** tejto povinnosti (najmenej raz za šesť mesiacov). Ide teda celkom zjavne o stanovenie minimálnej zákonnej požiadavky na realizáciu povinnosti a nie určenie konkrétneho časového úseku. Z takto koncipovanej právnej úpravy teda vyplýva dôraz, či preferencia zákonodarcu smerom k individualizácii realizácie povinnosti (navštevovania dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu), ktorá je „iba“ podľa platnej právnej úpravy „ohraničená“ určením takej (doplňujúcej) zákonnej povinnosti, že k realizácii povinnosti „navštevovať“ musí dôjsť orgánom SPODaSK aspoň raz za 6 mesiacov. Zákon č. 305/2005 Z. z. súčasne nikde neurčuje výnimky z realizácie tejto povinnosti (objektívne ani subjektívne), či alternatívy jej realizácie.

Z uvedeného vyplýva, že navštevovanie dieťaťa v zariadení má byť zo strany orgánu SPODaSK vopred **plánované - na základe plánu sociálnej práce** s rodinou dieťaťa a súčasťou tohto plánu ako aj samotného plánovania musí byť sledovanie vývinu dieťaťa. Plán potom má obsahovať plánovanú aktivitu, opatrenie a samotnú úlohu navštevovať dieťa v zariadení, s konkrétnym termínom/termínmi plnenia, pričom tento termín musí byť nutne stanovený v súlade s aktuálnymi a individuálnymi potrebami dieťaťa – ale najmenej však raz za šesť mesiacov. Frekvencia plnenia povinnosti orgánu SPODaSK navštevovať dieťa v zariadení sa teda v prvom rade odvíja od plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa a musí byť jeho súčasťou.

Z dokumentácie **11 maloletých detí** umiestnených v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu – diagnostických centrách, liečebno-výchovných sanatóriách a reedukačných centrách poskytnutej dozorovaným subjektom ISV vyplynulo, že povinnosť navštíviť dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. si úrad splnil u všetkých jedenástich maloletých detí.

V prípade [REDAKOVANÉ], ktorý bol do Reedukačného centra [REDAKOVANÉ] umiestnený dňa 22. 08. 2022 na základe rozhodnutia okresného súdu z dôvodu, že v Centre pre deti a rodiny [REDAKOVANÉ] sa dopúšťal krádeží a jeho správanie bolo nezvládnuteľné, ISV taktiež vyhodnotila povinnosť ako splnenú. Úrad totiž navštívil dieťaťa dňa 13. 07. 2023 v centre pre deti a rodiny a táto návšteva bola realizovaná v období medzi návštevami v samotnom reedukačnom centre (dňa 17. 02. 2023 a 18. 12. 2023), čiže úrad maloletého navštívil aspoň raz za šesť mesiacov.

I keď teda návšteva dieťaťa bola realizovaná mimo samotného priestoru zariadenia (reedukačného centra) ISV má za to, že **návšteva dieťaťa zo strany úradu** ako taká sa realizovala a súčasne aj v časovom rozpätí nie väčšom, ako šesť mesiacov medzi jednotlivými návštevami. Opačné vyhodnotenie by zo strany ISV znamenalo príliš **formalistický resp. prísny výklad** zákona č. 305/2005 Z. z., ktorým by sa celkom určite nenaplnil účel sledovaný zákonodarcom, obzvlášť vzhľadom a potreby a záujmy maloletého dieťaťa.

Vzhľadom na vyššie uvedené bol vypracovaný tento záznam z vykonaného dozoru.

V Košiciach dňa 22. 02. 2024

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]